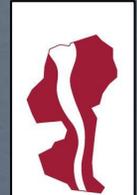

ZBA Ziemeļkurzemes
Biznesa Asociācija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVĪDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Activities \Rightarrow Conclusions \Rightarrow Future plans

The project «Implementation of sustainable tourism development principles in national park/protected area regions» in Northern Latvia

July 2021, Madeira, Portugal

Location

- Northern Europe
- LATVIA
- Top of Kurzeme peninsula

* Līdz / until 14.02.2010.
No / since 15.02.2010. – Kocēnu novads

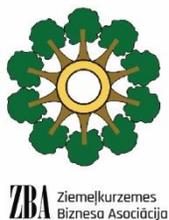
Nature territories in the LAG «ZBA» area

- NT covers more than 30 % of the LAG area (1 national park, more than 30 nature reserves)

Our nature and culture

Natural/cultural resources for the local tourism development

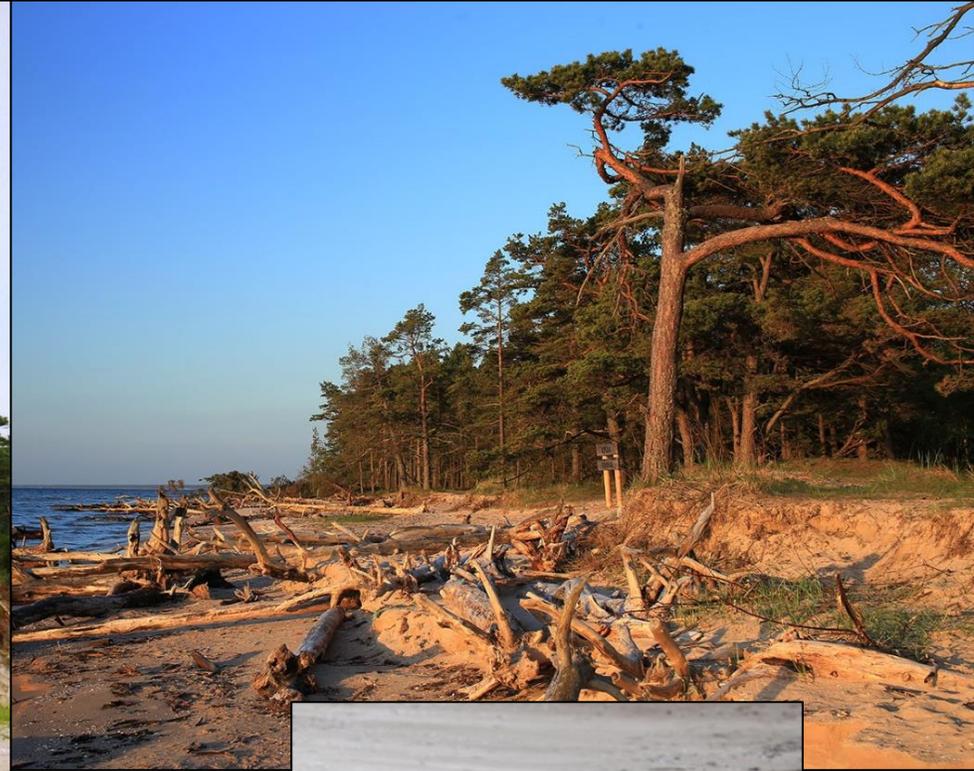

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Baltic Sea coast with white sand beaches and natural dunes

Swamps and Boreal forests cover ancient dunes formed over thousands of years since the Ice age ended

Natural broadleaved deciduous forest with outstanding biodiversity

Homeland of the Livonian people

1908

2021

The Military past 1946-1990

СССР

МИНИСТЕРСТВО ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
УПРАВЛЕНИЕ МИЛИЦИИ

Города Таллин
(республика, край, область)

Эстонской ССР
(отдел милиции города, района)

Уавуемя 1983

ПРОПУСК ГЭТ № 025139

Разрешается гр. Деини (фамилия)
Ядолюру Александровичу 1910г. (имя, отчество и год рождения)

въезд и проживание в Зингисеетекский, орие-сареский, Зейлаский районы ЭССР (указывается точно название города, селения и в состав лавон республики, края, области этот пункт входит)

Цель поездки Ромаңдировка

Вместе следуют дети, не достигшие 16 лет _____ (указывается)

Мейи (фамилия, имя, отчество и возраст каждого ребенка)

Действителен при предъявлении паспорта №-орд (указывается)

№ 515588 7 отид. вып. 2. Таллин (серия, № паспорта, кем, когда выдан)

Срок действия пропуска 12 ноября 1983г.

Начальник органа милиции А. Овсис

Ромаңд
исполнитель

The special permit for entering the border zone

Local businesses

- Hospitality enterprises – small campings, guest houses etc.
- Coastal Fishing in Baltic sea
- Home production of smoked fish and other traditional meals

Activities in the project

ZBA Ziemeļkurzemes
Biznesa Asociācija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDO
EIropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

The Slītere National park travellers' days

has been promoted among the project partners as a **possible tool to encourage & activate a sustainable tourism** in nature territories.

- A study tour for the Project partners around Northern Kurzeme area was organized in 2017;
- The first Travellers' days of Gauja National Park (Latvia) was promoted and visited in 2018;
- A national level conference «**Opportunities and challenges – life in national parks**» withing a framework of Slītere travellers' days was organized in 2018.

The conference participants at Dundaga Castle

Guided tour in the Nature

Survey of target groups of the National parks travellers days

«The main purpose of participation in the event is to sell our goods or services, promote ourselves and local cultural traditions,» claims a local entrepreneur, asked for reasons to take part in the event.

ES LEADER projekts
"Ilgtspējīga tūrisma attīstības principu ieviešana nacionālo parku /
aizsargājamo dabas teritoriju reģionos"
(Projekta Nr.17-00-A019.333-000002)

Pētījuma "NACIONĀLO PARKU MĒRĶGRUPU (APMEKLĒTĀJU UZVEDĪBAS) IZPĒTE"

ZIŅOJUMS

Pasūtītājs:
Biedrība "Cēsu Rajona Lauku partnerība"
Jāņa Poruka iela 8, Cēsis, LV – 4101

Izpildītājs:
Vidzemes augstskolas
Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts,
Cēsu iela 4, Valmiera, LV – 4201

12.2019.

Printed brochures

«The book Smart Life in Nature is made for both big and small nature lovers. Here you will read stories about life within national parks that is somewhat different from life everywhere else. Here a smart approach and balanced action that would benefit local communities and nature is required to be able to work and relax.»

VIEDA DZĪVE DABĀ
Smart Life in Nature

- Gaujas Nacionālais parks
- Slīteres Nacionālais parks
- Mīklas un uzdevumi
- Zaļie padomi

FISHING – TRADITIONAL ACTIVITY ON THE COAST OF THE SLĪTERE NATIONAL PARK

According to the municipality data of Dundaga district, the coastal area of the Slītere National Park from Sikrags to Kolka houses 850 permanent residents, out of which 9 are engaged in coastal commercial fishing and 92 are fishing for own consumption.

Each year there are less entrepreneurs willing to practice coastal commercial fishing. It seems that only the ones obsessed with the sea can understand the Sea Mother well enough to earn subsistence for themselves and their families and food exclusively from coastal fishing. For most this ancient trade has become a hobby or an entertainment.

However, tourists are becoming increasingly interested in coastal fishing and fish processing. Many wish to go fishing alongside the fishermen or travel to the island of the Kolka Lighthouse. The chance to see for themselves how to correctly smoke fish, taste freshly smoked flounder or any other local fish, is well sought after. Such a 'once impossible – later exclusive' offer has become one of the most common tourism products in the coastal villages of the Slītere National Park. The best way to enjoy such entertainment is by going to the ancient fishermen trade successors, local residents of the Livonian fishermen villages, because then you will achieve the real feel and taste of it!

Try the taste of freshly smoked flounder at the camping place «Pie Andra Pitragā», at «Pūpolos» in Kolka or at Agris and Rita Vansoviči place in Mazirbē! Or maybe some fish soup made by Dženeta according to Livonian traditions at the camping site «Ušos» in Kolka! As long as the local fishermen go to the sea and skilled locals are there to prepare the catch in the most delicious ways, you have the chance!

ZVEJA – TRADICIONĀLA NODARBE SLĪTERES NACIONĀLĀ PĀRKA PIEKRASTĒ

Pēc Dundagas novada pašvaldības datiem Slīteres Nacionālā parka piekrastē no Sikrags līdz Kolkai dzīvo 850 pastāvīgi iedzīvotāji, no kuriem ar piekrastes komerczveju nodarbojas 9 un pašpatēriņa (nedrīkst pārdot) zveju – 92 cilvēki.

Jo gadus, jo mazāk uzņēmēju vēlas nodarboties ar piekrastes komerczveju. Šķiet, tikai jūras apstieši spēj saprasties ar Jūras māti, lai gūtu iztiku sev un savai ģimenei un pārkritu no piekrastes zvejniecības vien. Vairumam šis senais amats kļūst par hobiju vai izklaidi.

Taču tūristu interesi piekrastes zveja un zivju apstrāde piesaista aizvien vairāk. Daudzi vēlas kopā ar zvejniekiem doties zvejā vai aizbraukt uz salu, kur stiejas Kolka bāka. Arī nepalast garām iespēju redzēt savām acīm, kā pareizi jāķūpina zivis, pagaršot svaigi ķūpinātu buti vai kādu citu vietējo zivi. Šāds savulaik nepieejams, vēlāk ekskluzīvs piedāvājums kļūst par vienu no ikdienas tūrisma produktiem Slīteres Nacionālā parka piekrastes ciemos. Vislabāk šādas izklaides baudīt pie senā zvejnieku aroda pārmantotajiem, lībiešu zvejniekiem vietējiem iedzīvotājiem, jo tad kātbūtnes efekts ar īstām sajūtām un garšām garantēts.

Nogaršo, kā smēķē svaigi ķūpināta bute kempingā "Pie Andra Pitragā", Kolkas "Pūpolos" un pie Agris un Rita Vansovičiem Mazirbē! Arī līvu tradīcijās gatavotu zivju zupu pie Dženetas Kolkas "Ušos"! Kamēr jūrā liet vietējie piekrastes zvejnieki un vietējie amata pratēji lomus prasīgi un garīgi pagatavo, tāda iespēja ir!

VAI PAŽĪSTI ZIVIS, KO ZVEJO BALTIJAS JŪRĀ PIE SLĪTERES NACIONĀLĀ PĀRKA?

Dažas, piemēram, plekstes un reņģes, pazīst vairums laužu, taču zvejnieku lomā mēdz būt arī citas zivis. Atmini zivju nosaukumu miklu pēc to bildēm!

					6.
		3.			
			4.		
1.				5.	
	2.				7.
	S	L	Ī	T	E

Arhīvs skatn. 23 lpp

«This brochure helps not to get lost if one had decided to stroll around the forests, meadows and wetlands of Northern Kurzeme out of marked trails. Four new routes are described in the book.»

ZIEMEĻKURZEME

Četrās takas dabā

- 📍 Cita Mazirbe
- 📍 Gar Vaides ūdeņu krastiem
- 📍 Puiškalna pilskalna brīnumi
- 📍 Pa senajiem ceļiem meža blizokņos

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fondu
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Puiškalna pilskalna brīnumi

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS. Maršruts paredzēts aktīviem gājējiem, kas gatavi nelielam izicinājumam un vēlas tikt apbalvoti ar brīnišķīgiem dabas krāšņumiem. Maršruts ved gan pa grants ceļu, gan meža ceļu un iemītām takām.

APSKATES OBJEKTI

3 Puiškalns ir viens no dižākajiem Ziemeļkurzemes pilskalniem. Senos laikos, kad cīņās ar vāciešiem visi latviešu karavīri jau bija krituši, uz šī kalna salasījās kara puķu atliekas. Tur bijuši gandrīz tikai puīši, kas uz šī kalna līdz beidzamam vīram turējušies pretī vāciešu pārspēkam. Tā arī cēlies šī kalna nosaukums. Cita teika vēsta, ka šajā kalnā atradies vidēji liels akmens, kas pēc formas līdzinājies cilvēkam, saukts par "puisi". Vietējās meitas, kuras gribējušas kļūt par līgavām, pie šī akmeņa tēla nesušas ziedojumus. 19. gs. sākumā akmens tēls, iespējams, pārvests uz Dundagas pili, taču līdz mūsdienām nav saglabājies. Iespējams, akmens pie pils vārtiem mūsdienās ir atlikusi daļa no šī tēla.

Pilskalna ierīkošanai izmantota ap 20 m augsta vieta zemesragā starp Kaļķupes un Mazupes stāvajām gravām. Pilskalna plakums ir iegarens, 30x80 m liels, ar samērā izteiksmīgu kultūrslāni. Literatūrā pilskalns dažkārt attiecināts uz senāko dzelzs laikmetu, taču, spriežot pēc tā ārējās formas (ar valni plakuma vienā galā), tas ir līdzīgs daudziem citiem tipiskiem vēlā dzelzs laikmeta (10.-12. gs.) Kurzemes pilskalniem.

5 Kaļķupes ieleja ir izteikta upes ieleja ar ļoti sazarotu gravu un sānu gravu tīklu. Krastos redzami smilšakmens atsegumi. Kaļķupe un Mazupe aiz pilskalna satek kopā Pilsupē, kas savukārt ietek Rīgas jūras līdī pie Baltās kāpas.

- 5 Milzīgi skudru pūžņi.** Latvijā sastop vairāk nekā 40 sugu skudras. Pūžņi veido no sīkiem augu valsts gabaliņiem, skujām un līdzīga materiāla. Vecā pūžņi var dzīvot 350 000-380 000 individu, ieskaitot līdz 100 ciltsmāšu. Darba skudru pienākumos ietilpst pūžņa aprūpe, barības piegāde, pūžņa (saimes) aizstāvēšana. Spārni ir tikai jaunajiem tēviņiem un mātītēm, kas izlido no pūžņa no pārojas. Pēc pārošanās tēviņi iet bojā, bet mātītes nomet spārnus un meklē vietu saimes veidošanai.
- 5 Parastā īve.** Maršrutā apskatāmi arī daži nelieli parastās īves eksemplāri. Īve ir viens no četriem Latvijas vietējiem mūžzajajiem skujkokiem, kas te aug uz savas dabiskās izplatības areāla ZA robežas un ir ļoti sens Latvijas floras augs. Īvei jeb platpaeģlim vispiemērotākais ir maigs un mitrs klimats. Taču ne tikai klimatisko apstākļu, bet arī kādreiz intensīvās saimnieciskās izmantošanas dēļ šī suga mūsdienās dabiskos apstākļos ir ļoti reti sastopama un dabiski atjaunojas vairs tikai Sīlītes Nacionālajā parkā un tā pierobežā.
- 6 Smilšakmeņu atsegumi.** Arukilas svītas nogulumu smilšakmeņu atsegumi. Tā ir viena no visai retajām vietām Latvijā, kur atsedzas vidējā devona Arukilas svītas nogulumu. Lielākais atsegums ir 20 m plats un 8 m augsts. Vietām izplūst arī avoti, kas ziemā veido leduskritumus.
- 7 Akmens ar gravējumu "Puiškalns - pilskalns".** Atrodas lielā ceļa malā, nolaidenuma lejasdaļā. Uzstādīts ap 1990. gadu, tēlnieka Viļņa Titāna gravējums. Ideja radusies reizē ar 20. gs. 80. gadu beigās uzsāktajām regulārajām sakopšanas talkām Puiškalnā.

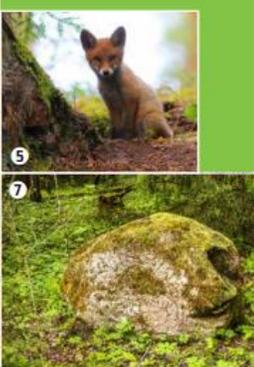
Natura 2000

Maršruts atrodas dabas liegumā "Kaļķupes ieleja"

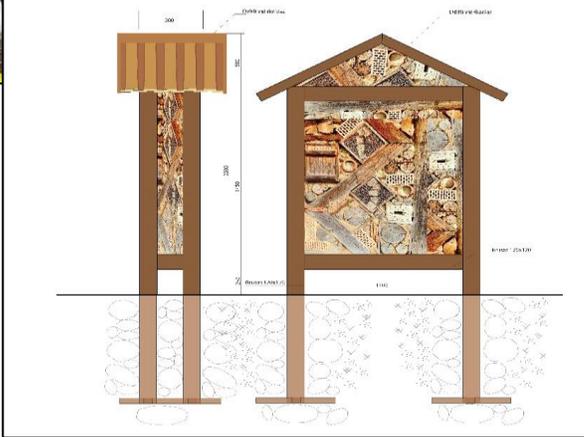
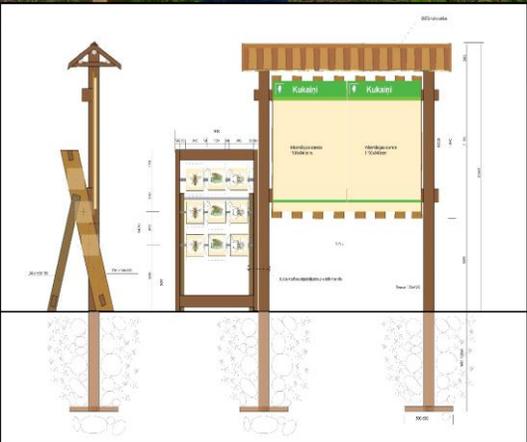
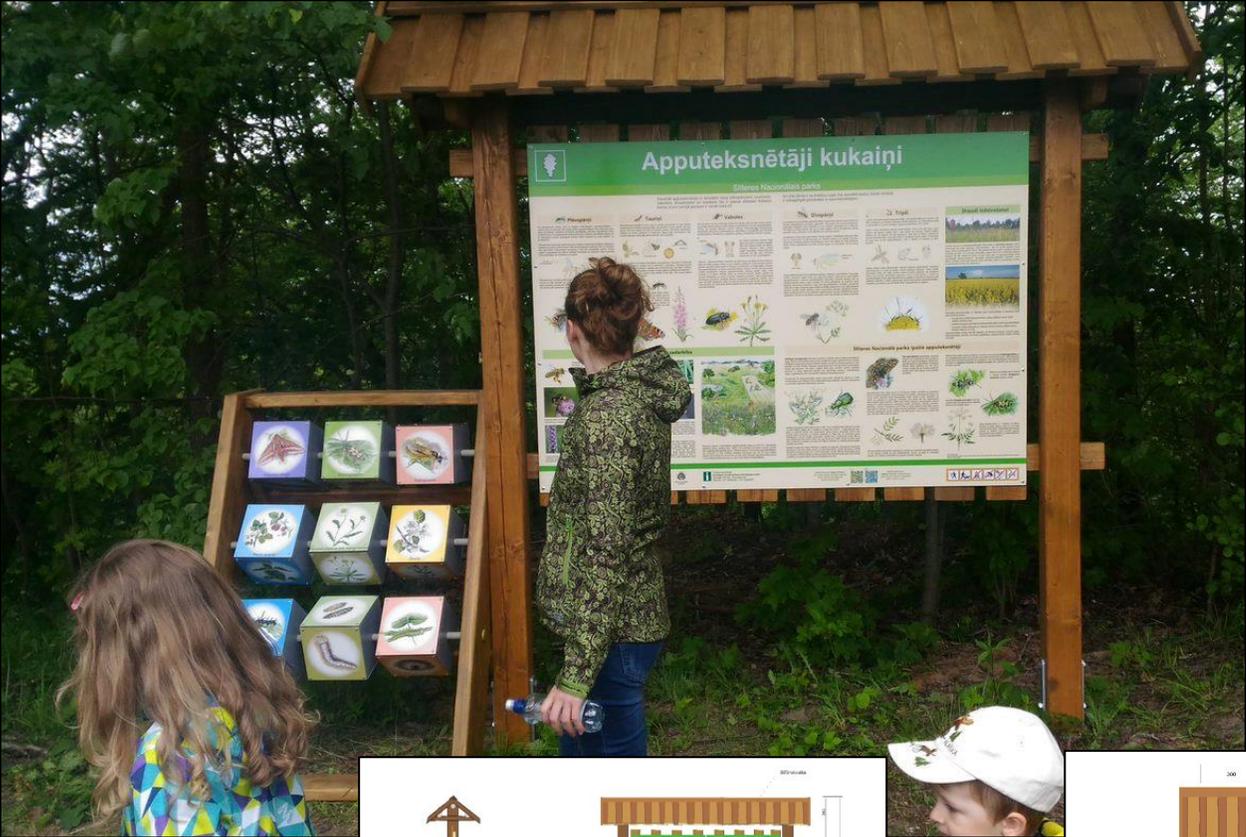
Tūrisma infrastruktūra

- 📍 **Atpūtas vietas:** maršrutā nav īpaši veidotu atpūtas vietu.
- 📍 **Veikali:** Kaļķu centrā.
- 📍 **Atkritumu tvertnes:** nav.
- 📍 **Tualetes:** nav.
- 📍 **Informācija:** 🌐 www.slitere.lv
🌐 www.visit.dundaga.lv

Uzmanību!
Maršrutā nav atkritumu savākšanas urnu, tāpēc visi atkritumi, ko radāt, jāņem līdzi un jāizmet vietā, kur atkritumus izmest ir atļauts!

A set of an interactive awareness raising objects

The Project study tours and summer universities

- **inspired** our local entrepreneurs to diversify their businesses;
- **encouraged** our LAG staff to work out more LEADER approached «added value» (own projects)

Lessons learned from the Project study tours

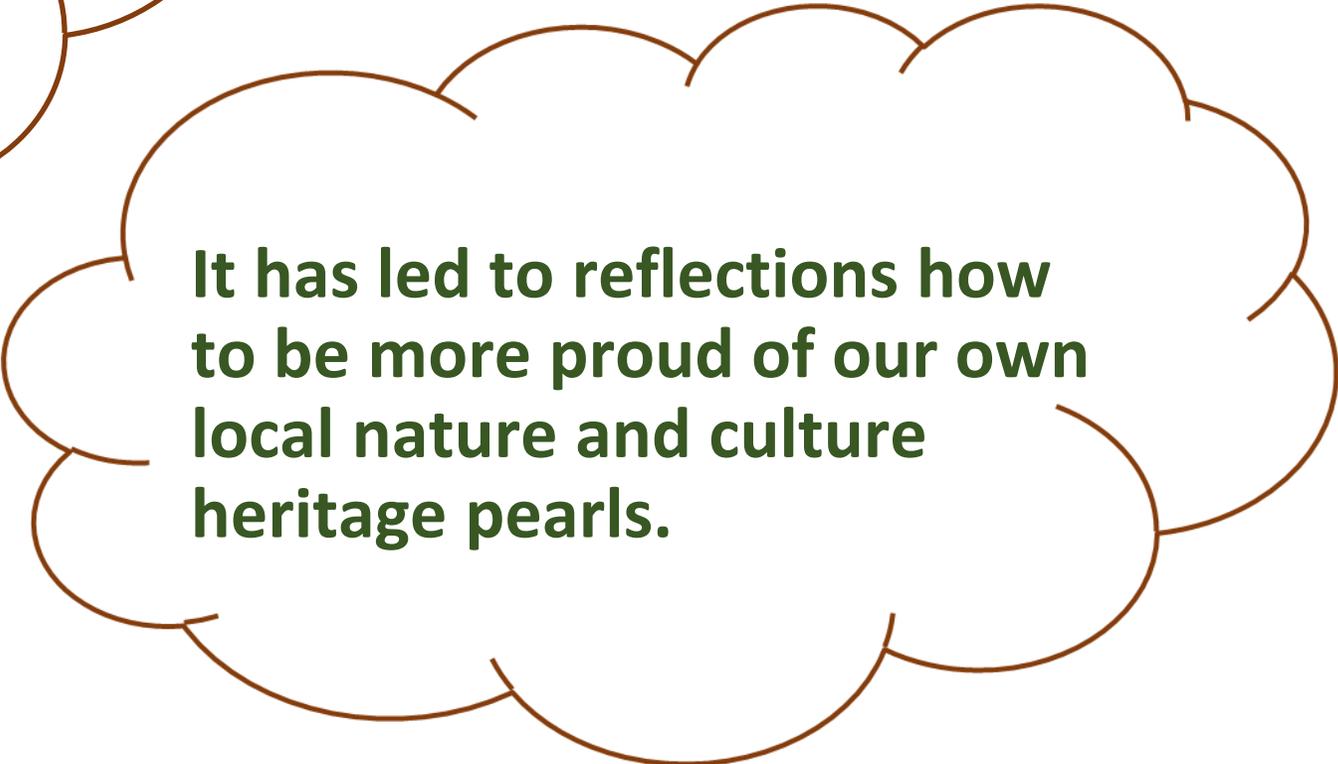
NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

**Opportunity to see the world
and to expand the horizons for
more than 50 our local
entrepreneurs.**

**It has led to reflections how
to be more proud of our own
local nature and culture
heritage pearls.**

Future plans

During the Project exchanging activities we have seen a different levels of support from side of NatParks administrations to local businesses in the project partners
NatParks ...

...and we can see now, that there is a room to speed up the slow mutual process of getting closer in terms of trust and cooperation among the stakeholders (including the authorities) in the nature territories of our LAG area.

To develop a brand "Friends of Slitere National park" with purpose to involve our entrepreneurs in common understanding of content of sustainability in nature territories.

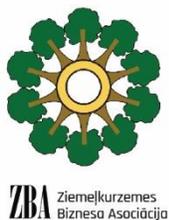

This is direction we would like to develop a new project in the same partnership😊.

THANKS everybody for everything!

Andra Ratkeviča,
LAG ZBA project coordinator

Photos by Vilnis Skuja, Ainars Gaidis

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai